

hajom

MONTERINGS- OCH SKÖTSELINSTRUKTIONER

2016, utgåva 1

MONTERINGS- OCH SKÖTSELINSTRUKTIONERNA SKA VARA TILLGÄNGLIGA FÖR DEN SOM MONTERAR DÖRREN OCH FÖR BRUKAREN/FÖRVALTAREN.

FUNKTION – HAJOM SKJUTDÖRR

Principen är att dörren "lyfts" och "glider" i sidled – därav produktnamnet "Lyftgliddörr". I stängt nedsänkt läge tätar dörren effektivt runt om i speciella tätningsprofiler. För att öppna dörren vrides den invändiga hävarmen (handtaget) i 180° pekande nedåt. Dörren höjs samtidigt som en förflyttning sker i sidled för att frigöras från tätningsprofilerna.

Att denna tunga dörr glider så exceptionellt lätt beror på frigörandet från tätningsprofilerna och naturligtvis på beslagets teknik och kvalitet i samspel med byggnationen runt hela konceptet.

Skall man nu leva upp till den absolut högsta klassen på skjutdörrsmarknaden är också monteringen in i byggnationen av största vikt. Följs våra monteringsanvisningar kommer husägaren att uppskatta Hajomskjutdörren under lång tid och konstatera att valet av just denna skjutdörr var rätt bland de olika konstruktionslösningar som finns på marknaden.

LEVERANSMOTTAGNING

Transportskador och brister i leveransens omfattning ska anges på fraktsedeln, och anmälas till transportören samt till Hajom. Anmälan skall ske inom en vecka efter mottagandet och innan dörren monteras i byggnaden. Brist i utförande och leveransomfattning eller skada från transportören kan inte åberopas om angiven tidsram ej uppfyllts.

LAGRING PÅ BYGGPLATSEN

Om skjutdörren lagras utomhus ska detta ske stående under tak och endast i undantagsfall under en väl ventilerad presenning. Skjutdörrspartiet skall skyddas mot fukt och nederbörd samt ställas på plant underlag min 100 mm över golv alternativt dränerad mark. Har man demonterat själva skjutdörrsbladet skall detta lagras

på ett mjukt och absolut rent underlag. Förankra partiet väl och eventuellt det demonterade skjutdörrsbladet för att undvika en olycka. Hanteringen ska ske var-samt så att inte ytbehandlingen, glas, beslag osv kommer till skada.

INNAN MONTERING

Läs noggrant igenom dessa monteringsanvisningarna innan monteringen påbörjas. Här finns många bra tips som gäller speciellt för skjutdörrar.

Notera att angivna mått är karmens verkliga karmyttermått. Kontrollera väggöppningens mått med hänsyn till den rekommenderade drevplatsen. Infästnings-punkterna är placerade 54 mm c/c räknat från insidan karm.

Om tryckfördelningsbricka eller distansbricka förekommer i monteringsystemet trycks dessa på den monterade karmhylsans utsida innan man lyfter in partiet i väggöppningen.

- **Karmbottenstycket** (Tröskeln 55 x 205 mm) bör ligga 40-55 mm under färdigt golv för att uppnå plan yta, vilket underlättar passage genom öppningen. Kontrollera att underlaget för tröskeln är helt i våg, och lägg ut någon form av syllisolering. Tröskeln placeras i vägglivet så att den inte hänger fritt utanför sockellivet mer än 20 mm.
- **Bärande träpelare** där underlaget vid den bärande pelaren skall vara av icke komprimerande material. Då den bärande stolpen är i ytterliv på tröskeln får denna inte råda utanför sockellivet mer än 10 mm.

- **Inbyggd bärande stålprofil** skall tröskeln och överkarmen snittas in till det urfrästa spåret vid stålprofilen. I ett tidigare skede har vi översänt tillsammans med orderbekräftelsen anvisningar om stålprofilens placering och montering i samband med stomresningen av byggnaden.

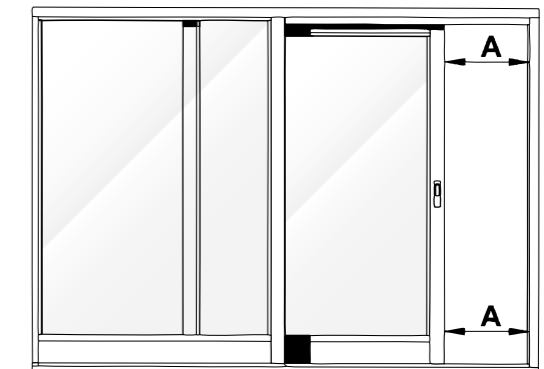
MONTERINGSANVISNINGAR

Vi rekommenderar användning av fäst- och justeringshylsor, och har infört detta som standard. Detta medför ett säkert och enkelt montage av karmen och ger stora möjligheter till efterjustering av partiet vilket också utesluter användning av spik och fogskum. Består väggmaterialet av betong, lättbetong, tegel och dyl. behöver man inte förborra i väggen innan man lyfter in partiet i väggöppningen.

- Lyft in partiet i väggöppningen.
- **Tröskeln** kontrolleras ytterligare en gång så den är helt i våg. Om inte – gör vissa efterjusteringar med hjälp av tunna träfiberskivor på hela karmdjupet (205 mm) där behovet förekommer. Kontrollera också den bärande träpelarens underlag ytterligare en gång.
- Skruva ut karmhylsorna från karmens insida med hjälp av en 10 mm insexnyckel (underlättas med hjälp av spärrnyckel) mot väggöppningen. Använd inte klossar eller kilar – karmhylsorna ersätter dessa.
- Har man demonterat skjutdörrbladet skall detta monteras tillbaka i karmen innan man börjar att justera in karmen. Följ instruktionerna under rubriken "Efterjustering av glidlisten".
- Justera in karmen med karmhylsorna.
- **Sidokarmen** kontrolleras med vattenpass så att den inte lutar inåt eller utåt och skapar skevhet. Här är det viktigt att karmsida mot dörrsida står exakt parallellt i lodlinje genom att mäta fram samma mått vid punkterna A – se fig 1 När man valt typen med mötande dörrar (pardörrar) skall man stänga den passiva dörren och kontrollera att dörrsida mot dörrsida står exakt parallellt i lodlinje.

- Får man problem kontrolleras tröskel ytterligare en gång så att denna inte har sjunkit eller skjutit rygg.
- **Överkarmen** skall fästas i våg upp mot en bärande stabil balk – se fig 2 alternativt fig 3. Här är det viktigt att man har den rekommenderade 20 mm drevplatsen mellan balk och överkarmen så att balken i väggöppningen har möjligheten att sjunka de 10 mm som tolereras i en konstruktionsberäkning. Bärande konstruktion med uppdimensionerade träpelare kan man endast belasta den bärande pelaren – dock ej överkarmen i övrigt. Använd ett icke komprimerande material mellan stolpen och balken.
  - **Demontering** av dörrbladet sker genom att samtliga koppelskruvar i glidlisten skruvas bort – se fig 4 – glidlisten plockas ner – dörrbladet lyfts ut från karmen. Varning – dörrbladet är löst och kan välta omkull när glidlisten är bortskruvad!
  - Vid **återmontering** av dörrbladet skall efterjustering av glidlisten följas.
  - Notera att beslaget inte är justerbart – om så vore fallet skulle man bara flytta problemet till en annan punkt – därför är det viktigt att tröskel är helt i våg från början.

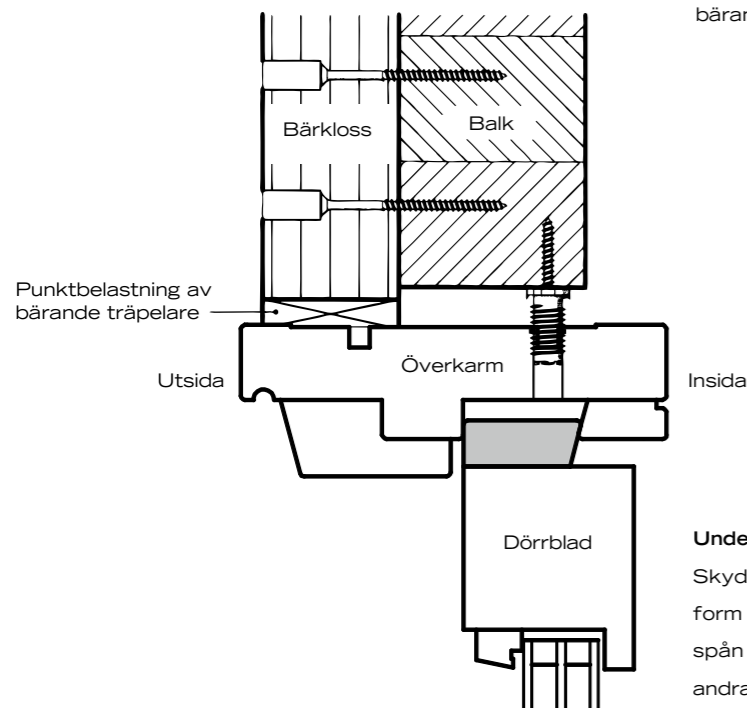
FIG 1

- Om väggmaterialet består av betong, massivtegel, lättbetong, håltegel eller leca förböras hålet i väggen för pluggen rakt igenom karmhylsan från insida karm med ett 8 mm borrh.
- Montera fästskruven som är anpassad till respektive väggmaterial.
- Dreva med ett icke fuktupptagande isoleringsmaterial. Dreva inte för hårt – mellan överkarmen och balk kan drevmaterialet komprimeras upp till 50%. Tätning insida ska anslutas till väggens plastfolie så att en obruten ångspärr går mot karmen med ett diffusionstätt material.

- Fönsterbleck ska luta min. 14° och monteras mot fals med fogmassa mellan tröskel och bleck.
- Om glas är löst levererat från oss är det viktigt att man följer våra anvisningar vid monteringen enligt MTK:s metod 4. Med glaset följer glasningsdelar som glaslist, fogband, klossar, fogmassa osv.

FIG 2
Bärande balk i innerliv
väggkonstruktion.

Punktbelastning av bärande träpelare

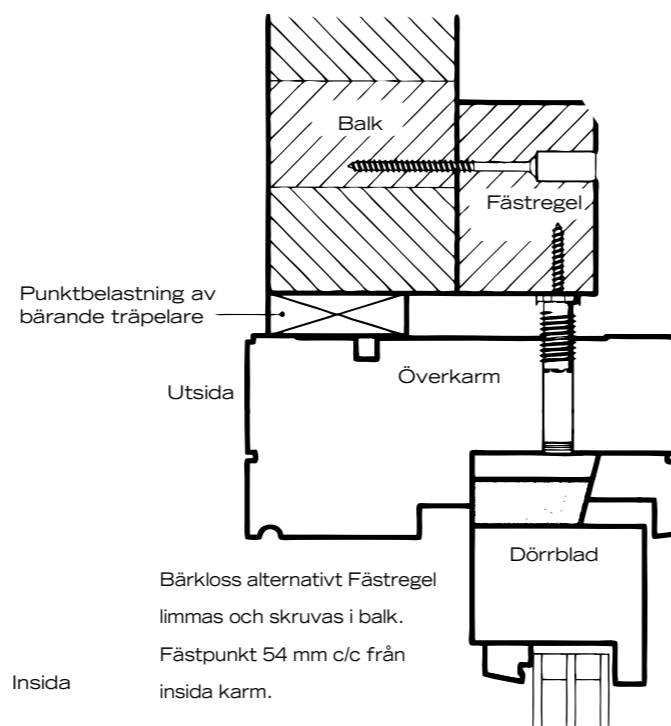
Utsida

Insida

Under byggtiden

Skydda partiet under resten av byggtiden mot varje form av åverkan. Var speciellt försiktig med smärgel-spån på glasytorna. Skydda beslagen mot syror och andra frätande ämnen. All maskeringstejp skall tas bort omedelbart efter användning.

FIG 3
Bärande balk i ytterliv
väggkonstruktion.

Bärkloss alternativt Fästregel limmas och skruvas i balk. Fästpunkt 54 mm c/c från insida karm.

EFTERJUSTERING

Rörelser i en byggnation kan påverka både gång och täthet när det gäller skjutdörrar – då är det viktigt att kunna efterjustera. Rörelser kan uppstå redan under byggtiden när t.ex. ett tungt tegeltak läggs. Förändringar i en normal byggnation vet vi kan förekomma mer eller mindre under en lång tid. Vid justering med fäst- och justeringshylsor måste följsamhet med skruvarna iakttagas.

Om skjutdörren inte glider lätt och tätheten är otillfredställande – Kontrollera och åtgärda om; Överkarmen har böjts ner av ovanliggande balk.

Dörren går trögt att skjuta.

- 1 Frigör eventuella foder och täcklister.
- 2 Plocka bort täckpluggen och backa tillbaks fästskruven och karmhylsan.
- 3 Justera tillbaks karmhylsan och fästskruven så att överkarmen återställs till normal frigång mellan dörr i "upphöjt" läge (skjutbar) och karm.

Tröskeln är böjd uppåt eller nedåt.

Dörren går trögt att skjuta, tätar dåligt, kan också vara svår att stänga. Detta fenomen förekommer ytterst sällan om man följt våra Monterings-anvisningar från början. Om fenomenet ändå uppstår måste detta åtgärdas så att tröskeln ligger helt i våg.

- 1 Frigör eventuella foder och täcklister.
- 2 Plocka bort täckpluggen och backa tillbaks fästskruven och karmhylsan på sido- och överkarmen.
- 3 Palla under med tunna träfiberskivor där behovet förekommer eller avlägsna eventuella förhöjningar tills tröskeln ligger i våg.
- 4 Justera tillbaks karmhylsan och fästskruven enligt monteringsanvisningarna för sido- och överkarmen.

Kontrollera att inga andra förändringar har skett på grund av ingreppet.

Glidlisten i överkarmen inte är i idealläge

– se fig 4. Dörren tätar dåligt.

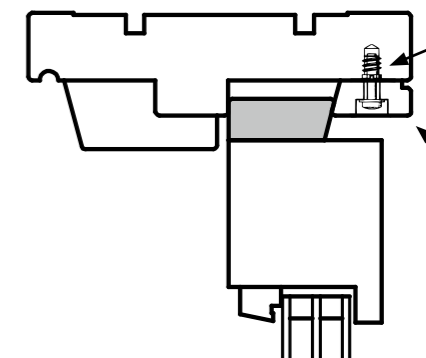
När dörrbladet är i "nedsänkt" läge (ej skjutbar) skall dörrbladet vara stumt – alltså inget spelrum mellan glidlisterna. När dörrbladet är i "upphöjt" läge (skjutbar) skall det vara ett visst spelrum mellan glidlisterna – kontrollera detta genom att "stöta" dörrbladet in och ut. Åtgärden är speciellt viktig i själva dörröppningen.

- 1 Lossa samtliga (skruva ej bort) koppelskruvar i den koniska karmglidlisten.
- 2 Ställ dörrbladet i "nedsänkt" läge med hävarmens hjälp vid koppelskruven. Det är viktigt att skjutdörrsbladet vilar stumt på tröskeln i "nedsänkt" läge (ej skjutbar).
- 3 Pressa den koniska karmglidlisten mot dörrbladet.
- 4 Drag åt koppelskruven.
- 5 Ställ dörrbladet i "upphöjt" läge med hävarmen – skjut dörrbladet till nästa koppelskruv och upprepa förfaringsättet enligt punkterna 2-4. Fortsätt tills samtliga koppelskruvar är åtdragna.

Tätninglisten skadats eller saknas /

Dörren tätar dåligt.

Det är viktigt att man "höjer" dörren helt när den skall skjutas åt sidan (hävarmen pekande neråt). I annat fall kan tätninglisten rullas av eller skadas. I ett sådant fall måste man rekvirera ny tätningstlist från oss och dörrbladet demonteras för att möjliggöra utbytet av tätningstlistan – se under Monteringsanvisningar.

SKÖTSEL OCH UNDERHÅLL

Det är brukaren eller fastighetsförvaltaren som svarar för produktens skötsel och underhåll.

För att vår produkt ska uppnå lång livslängd med god funktion krävs en regelbunden översyn och skötsel.

TERMISKT HÄRDAT GLAS

Rengöring av termiskt härdat glas kräver speciell omsorg. Glasytan kan, i motsats till vanligt floatglas och som en konsekvens av härdningsprocessen, ha s.k. "pick-up" i ytan. Dessa består av små förhöjda glaspartiklar som efter uppvärmningen blir en del av glasytan. När man rengör en sådan yta är det viktigt att man inte använder en metod som "hugger" loss dessa partiklar från ytan och därigenom orsakar repning. Använd endast "mjuka" verktyg som t.ex. gum-miskrapor och tygtrasor. Stålskrapor ska aldrig användas på någon typ av glas. Slipande rengöringsmedel, pulverbaserade rengöringsmedel, skurpulver eller andra starka material ska aldrig användas för att göra rent fönster eller andra glasprodukter. Man ska heller inte använda rengöringsmedel som innehåller fluorväte- eller fosforsyror eftersom dessa verkar korrosivt på glas. Rengör inte glas när det är varmt eller i direkt solljus. En del tejper eller lim kan fläcka eller skada glasytor. Undvik att använda sådana material såvida de inte går lätt att avlägsna.

YTBEHANDLING

Det finns ingen generell tidsmässig regel hur ofta behovet av underhåll är på en skjutdörr helt av trä. Tänk på att ljusare lasyrer med lite pigment bryts ned fortare än mer täckande lasyrer. Vid stora takutsprång och skuggiga delar av en väggfasad skyddas partiet från sol och regn effektivt. Exponerade fasader utan takutsprång vända mot söder och väster är påfrestningen större. Skjutdörren bör därför kontrolleras varje år, och inte bara dörren utan även byggnaden i sin helhet som väggfasader, vindskivor mm och vid behov åtgärdas. Invändiga ytor behöver man normalt bara tvätta med vanligt rengöringsmedel.

LASERADE UTVÄNDIGA YTOR

Om utsidan blivit matt, grånat eller fått ytsprickor i träet, skall man förfara på följande sätt:

- 1 Putsa lätt med fint sandpapper.
- 2 Skrapa bort kåda som kan ha trängt ut.
- 3 Fukta en trasa ordentligt med lacknafta och tvätta av ytan.
- 4 Har man fått sprickor i t.ex. hörnfogarna på dörrbladet eller karmen skall man laga dem med någon plastisk tätningsmassa.
- 5 Efter detta laserar man med två strykningar pigmenterad alkyd-lasyr för utomhusbruk.

TÄCKMÅLADE UTVÄNDIGA YTOR

Om färgen på utsidan har fått blåsor, sprickor, blivit matt eller flagnar skall man förfara på följande sätt:

- 1 Tvätta av ytan med en mild alkalisk tvättvätska.
- 2 Slipa bort all färg som är sprucken eller sitter löst.
- 3 Skrapa bort kåda som kan ha trängt ut.
- 4 Har man fått sprickor i t.ex. hörnfogarna på dörrbladet eller karmen skall man laga dem med någon plastisk tätningsmassa.
- 5 Därefter fläckbättrar man allt renskrapat trä med alkydgrundfärg och stryker färdigt med en alkydfärg för fönster. Var särskild noggrann och stryk på flödigt på nedre delar, ändträ och hörnfogar.

OLJADE UTVÄNDIGA YTOR I EK / TEAK

Det finns ingen generell tidsmässig regel för hur ofta man behöver utföra bättringsoljning, det är avhängigt av graden av sol- och väderpåverkan partiet utsätts för. Då de endast är skyddsoljade från fabrik är det dock viktigt att en första behandling görs snarast efter inmontering, tillse att ytan blir mättad. Därefter behandling vid behov – känns ytan torr är det tid att olja. Under de första tre åren skall ytorna oavsett oljas minst vår och höst.

Om utsidan grånat, om det uppkommit träresning eller svarta fläckar så är underhållet eftersatt.

- 1 Putsa lätt med fint sandpapper.
- 2 Tvätta ytan med målartvätt.
- 3 Har man fått sprickor i t.ex. hörnfogarna på dörrbladet eller karmen skall man laga dem med elastisk övermålningsbar tätningsmassa.
- 4 Stryk 1-2 gånger med ädelträolja av god kvalitet (ytan skall vara mättad). Torka bort överflödig olja.

OBEHANDLAD TEAK

Teak som lämnas obehandlad får med tiden en vacker silvergrå yta. Även om man väljer att inte göra någon ytbehandling alls bör man ändå göra rent träet från damm, smuts och andra föroreningar som finns i luften. Tvätta tvärs fibrerna med en mjuk borste/ svamp, tvål och vatten.

TRÖSKEL

av hårdträ inoljas en till två gånger per år speciellt på exponerade ytor (dörrsöppningens utsida) med s.k. uteolja klar.

Läs igenom vad som står på förpackningarna till den färg som är vald. Det får inte komma lasyr eller färg på beslagen, löpskenor, tätningslisten eller på fogbanden vid glasen. Skulle det råka hända måste man genast torka bort färgen. Stäng inte dörren förrän färgen har torkat.

BESLAG

Här finns inget direkt behov av något underhåll. Man bör dock se till att beslagen är i god kondition och inte är skadade. Om funktionen på beslaget inte är tillfredsställande – kontakta oss för en utredning.

TÄTNING

Glidlisten – se fig 4 – har en tätande och glidande funktion. Smörj därför glidytor på glidlisten med paraffin – t.ex. stearinljus för att uppnå en tyst och mjuk gång. Tätningslisten består av silikonlaglist och är demonterbar som skall hållas hel och ren. Vid utbyte av skadad list rekvireras denna från oss. För att möjliggöra utbytet måste man demontera dörrbladet – se under Monteringsanvisningar.

REKLAMATION

För reklimations- och kvalitetsbestämmelser hänvisas till www.hajom.com. Man kan också rekvirera dessa handlingar för att översändas per post.

Om man följer våra råd och anvisningar kommer man att ha glädje av skjutdörren i många decennier. Är något oklart eller önskas mer information – kontakta oss för en genomgång!

GARANTIVILLKOR

Vi lämnar garanti endast under förutsättning att Monterings- och Skötselinstruktionerna följs. Garantivillkoren hänvisas till hemsida: www.hajom.com. Man kan också rekvirera dessa handlingar för att översändas per post.

hajom

Hajom Skjutdörrar AB, 511 97 Hajom TEL 010-451 47 00 FAX 010-451 47 01
EMAIL info@hajom.com www.hajom.com